

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe an	200 Lei
Pe jumătate	100 Lei
Pe un sfert	50 Lei
Pe străinătate	500 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3—1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

După trei luni de războiu

— 22 Iunie—22 Septembrie 1941 —

de Prof. Teodor Seiceanu

S-au împlinit în ziua de 22 Sept. a. c. trei luni de când am început războiul împotriva bolșevismului. România poartă astăzi unul din cele mai însemnate războaie ale istoriei sale.

A fost pornit acest războiu pentru desrobirea Basarabiei și a Bucovinei, pe care bolșevicii lacomi, vicleni și nesătul ni le-au răpit anul trecut, năpustindu-se asupra noastră ca un pavalu de barbari. Alături de viteaza armată germană, soldații noștri, în mai puțin de două luni, au reușit să ne scape frații subjugăți și să elibereze cele două provincii românești din ghitarele hoardelor de năvălitori comuniști.

Războiul nostru nu este un războiu de cucerire a bunurilor altuia, ci este un războiu de apărare a ceea ce este al nostru, a ceea ce este românesc.

Pentru noi, războiul acesta nu înseamnă numai scăparea fraților dintre Prut și Nistru — și chiar aceluia dintre Nistru și Bug, — ci înseamnă mântuirea noastră de cea mai mare primejdie care ne-a amenințat vreodată: comunismul sălbatic și distrugător. Misiunea poporului nostru tocmai aceasta a fost, de la nașterea lui aici la porțile Europei răsăritene, de a apăra cu ființa și mijloacele noastre civilizația lumii apusene. Aceasta, firește, ne-a costat mult. Mil și mil de vieți românești au fost jertfite pentru apărarea civilizației omenirii.

Astăzi, cel mai mare pericol, pentru lumea întreagă, îl formează, comunismul bolșevic, distrugător și păgân. Lumea întreagă începe să se trezească și să se desmetecască din amorțirea în care a trăit și ridică armele pentru înlăturarea primejdiei comune. Pentru toată lumea bolșevicii sunt o primejdie, căci, dacă ei ar reuși — după cum le e planul — să cucărească Europa, atunci pe pământ s'ar întrona stăpânirea celor răi, celor fără suflet și fără Dumnezeu. Tot ceea ce este bun și frumos va fi distrus — mai rău chiar decât au făcut odată hoarda sălbatică Huni ai regelui Attila, — și viața omenească s'ar schimba în cea mai neagră mizerie și robie. Căci, pentru bolșevici nimic nu este sfânt: nici viața, nici credința, nici familia, nici proprietatea, nici neamul, nici țara. Ei n'au nici un respect față de legi și dreptățile omenești (libertatea, credința etc.) împărăția lor ar fi fost împărăția distrugerii, a lacrimilor și a jalei, împărăția Satanei.

De aceea România duce astăzi războiul

sfânt pentru desrobire și pentru cruce. Noi ne batem în acest război sfânt — să se știe! — pentru moșie și pentru credință, adică pentru Țară și pentru Hristos. În acest război noi ne apărăm și nu atacăm; luăm ce este al nostru și nu ce este al altuia. Soldații noștri sunt luptători pentru Hristos și dreptate.

Este drept însă, că cei mai buni și al neamului cad răpuși de gloanțele dușmane, pentru apărarea vieții și avuturilor noastre. Prin jertfa sângelui și a vieții lor — dăruțită tuturor — ne învață datoria cea mai mare ce avem către țară și neam: unirea. Căci, războiul nu este purtat numai de cel din linia I-a a frontului, ci trebuie să-i suferim ca toții, fiecare acolo unde se găsește.

Datoria celor care nu sînt în mână încheștată pe armă este, de a forma, acolo unde sunt, — un front tot atîta de încheștat și puternic, pentruca, uniți umăr la umăr, să ducem la izbândă opera începută. Nimeni să nu se mai gîndească numai la interesele și socotelile lui mărunte, ci mintea și brațele tuturor să lucreze pentru unul și același ideal comun: victoria finală și definitivă, căci de reușita acestui crâncen război atîrnă însăși soarta noastră ca neam și țară pe aceste meleaguri ale lumii.

Durerea și umilința au cuprins, anul trecut, sufletele tuturor Românilor. Nădejdea și mîndria să fie darurile anului acesta. Această nădejde ne-o dă armata de oțel, cea armată, care ne-a redat — prin faptele ei îndrăznețe — mîndria de popor liber și stăpîn peste destinul său. Ea ne va aduce la reîntregire, adică la unirea tuturor Românilor sub un singur conducător.

Sacrificii vor fi multe și dureroase, unii — mai puțin la număr — primesc moartea cu sînge, rece închizându-li-se ochii și totdeauna cu gândul la o Românie mare, liberă și vecinică, alții suferind acasă rigurile acestui război. Toți însă o fac aceasta pentru libertatea, onoarea și mîntuirea neamului românesc.

Ne-o cer aceasta Țara, Regele și conducătorul!

O bunică are 30 de nepoți pe front. La Passecken (în Boemia) trăiește o femeie, căreia soarta i-a hărăzit o numeroasă familie. Ea are o mulțime de nepoți și nepoate. Ceea ce este vrednic de amintit este faptul că 30 din nepoții ei au fost mobilizați și poartă în clipita de față uniformă militară undeva pe front.

Prin ascultare și supunere vom ajunge la fericire

Isus Hristos fiind la marginea lacului Genezăret, se urcă în corabia lui Simon și de acolo începu a învăța poporul, care-l urma și asculta cu drag. Iar după ce termină vorbirea, îi spuse lui Simon, să mîne corabia mai la adînc și să sloboadă mreaja, ca să pescuiască. Și îi răspunse Simon: „Învățătorule, toată noaptea ne-am trudit și nimic n'am prins, dar pe Cuvântul tău, vom lăsa mreaja în jos. Și făcînd ei așa, au prins o mulțime de pește că li-se rupea mrejele“ (Luca 5, 5—6).

Cărui fapt se datorește minunata pescuire din sf. evanghelie de astăzi? Ascultării și supunerii. Ca toate că Simon, împreună cu ceilalți, toată noaptea s'au năcăjit și n'au prins nimic, nu se împotrivesc poruncii învățătorului lor. Ci, blînzi și cu smerenie, își îndreaptă corabia spre adînc. Aici aruncă mreaja și, pentru ascultare, sunt învredniciți a prinde o mulțime de pește. Minunată pescuire.

Ce să facem noi, ca să pescuim din această mare tulbură și vișoroasă a vieții: pacea, peștele după care sîmănăzește și însetoșează sufletul nostru? Ce să facem ca să ajungem mai curînd la împăcarea noastră cu Dumnezeu, cu noi înșine și cu lumea? Să facem ceea ce au făcut Isus și apostolii.

Isus Hristos, cât a trăit împreună cu sf. Petru și sf. Iosif pe pămînt, a fost supus și ascultător. (Luca 2, 51). Mai mult, chiar dînsul ne mărturisește de ascultare, spunînd: „Mîncarea mea este, să fac voia celui ce m'a trimis pe mine și să săvîrșesc lucrurile lui“ (Ioan 4 34).

Ce au făcut apostolii cînd au auzit glasul dulce de chemare al Mîntuitorului? Au lăsat totul și au mers după El. Dorim pacea lumii? Atunci să fim ascultători, așa cum ascultător a fost Simon din sf. evanghelie de astăzi. Să ascultăm glasul lui Hristos din sf. evanghelie, care ne învață zilnic, ce să facem ca să ne mîntuim. Ne îndeamnă să ținem poruncile și ne cheamă la Dînsul, pentruca să ne ușureze greutatea sarcinei ce purtăm.

Să ascultăm și să ne supunem mai marilor noștri. Să nu nesocotim sfaturile ce ni-le dau pentru binele nostru. Să nu stăm la îndoielă, a împlini ordinele venite de sus. Pentrucă toate se dau cu multă chibzuială și spre folosul nostru.

Copii, ascultați de părinții voștri, nu-i supărați cu vorbele și cu faptele voastre.

Să ascultăm glasul clopotelor, care ne cheamă la biserică ca să dăm laudă lui Dumnezeu și să-i cerșim ajutorul! Să ascultăm glasul conștiinței noastre, cînd ne îndeamnă să ne ferim de păcate și de lucrul rău! Să ascultăm

tăm tot ceace e bun și plăcut în fața lui Dumnezeu!

Dar nu tot ceace se petrece în jurul nostru e de ascultat! Să astupăm urechea noastră la tot ceace e rău și necinstit! Să nu ascultăm sudălmile, blăstămurile, înjurăturile, calomniile și vorbele murdare! Mai ales părinții să se ferească de-a vorbi astfel de cuvinte în fața copiilor! Să nu asculte de pocăiți, care cu vorbe dulci, ne despart de Hristos, de Biserică și de sf. Taine.

Vai de urechile care au ascultat astfel de cuvinte, căci vor fi aspru pedepsite în iad; pentru că au auzit în viață, ceace n'ar trebui să audă. Iar la ceace au trebuit să audă și să asculte au fost astupate.

Ascultați și vă supuneți, căci numai prin ascultare și supunere ne vom face plăcuți înaintea lui Dumnezeu, vrednici de zile mai bune pe pământ și de fericeire în cer.

V. Holdan

Cum să sfîntim ziua Duminecii

Catehismul ne spune că Dumineca o sfîntim nu numai prin aceea că nu facem lucruri oprite sau servile, ci, mai ales, prin aceea că ascultăm sf. liturghie.

Că astfel au împlinit cei dintâi creștini porunca a treia dumnezeiască, ne dovedește sfântul Iustin (născut la 100 după Cristos și mort cu moarte de martir la 163; ziua lui o sărbătorim la 1 Iunie), care ne arată în apologetica (apărarea credinței) sa, cum se adunau creștinii cei dintâi Dumineca, cum li-se citea și explica sf. Scriptură, cum se slujia sf. liturghie și se cuminecau toți creștinii, iară celor ce nu puteau fi de față li-o duceau acasă dia-

conii, și cum aduceau creștinii cu stare bună darurile lor la biserică, unde, pe urmă, acelea se împărțeau săracilor.

În constituțiile Apostolice, cari s'au scris la sfârșitul veacului al treilea, se poruncește ca creștinii să se adune în fiecare zi la biserică, dar mai ales Dumineca și în sărbători, ascultând sf. liturghie și predica. Ceice nu merg, să fie scoși din comunitatea creștinească.

Sinodul din Elvira, (în anul 305, li comunică pe toți aceia cari nu iau parte trei dumineci după o altă la sf. liturghie. Sinodul dela Reims, (în anul 625, excomunică pe toți aceia cari nu iau parte la sf. liturghie cel puțin de 2 ori la an și oprește preoții ca să-i înmormânteze pe unii ca aceștia. Sinodul din Ales, (în anul 511, li pedepsește și pe aceia cari ies din biserică, Dumineca și în sărbători, mai iute decât să termine sf. liturghie.

Creștinii cei vechi ascultau sf. liturghie în catacombe, adică în văgăuni săpate în pământ, ca să nu fie descoperiți de păgâni, iar cari erau descoperiți suferau cu plăcere moartea de martir.

Acelaș lucru l-au făcut și catolicii englezi pe vremea regelui Enric al VIII-lea și pe a reginei Elisabeta, deși aceștia pedepsau cu moarte pe ceice ascultau sf. liturghie.

Istoricul Suric ne povestește, în viața sf. Ioan Milostivul, că trăiau într'un oraș doi pantofari foarte buni. Unul bogat și fericit, celalalt pururea năcăjit și nemulțumit. Întâlnindu-se odată, la o adunare, cei doi prieteni și arătându-și necazurile și bucuriile, cel mai sărac îl întrebă pe cel mai bogat, cum face el, de este pururea mulțumit și îndestulit. Cel bogat li răspunse că el merge regulat, în fiecare Duminecă și sărbătoare, la biserică, și de atunci Dumnezeu li binecuvîntează munca de așa, încât câștigă de două ori mai bine decât mai înainte. Cel sărac li mărturisi că el lucrează ziua și noaptea, Dumineca și în sărbători, și tot n'o poate scoate la cale nici cum. Bogatul li sfătui, să-i urmeze pilda și după câteva luni observă că i merge și lui mai bine. Da, pentru că fără binecuvîntarea Domnului zădăraic lucrăm, că lucrul nostru nu are nici un spor.

Dumnezeu de aceea a oprit munca în ziua Duminecii, ca să ne putem vedea cu atât mai ușor de suflet. Sf. Leon cel Mare ne îndeamnă, ca Dumineca să nu ne schimbăm numai hainele, ci și inimile, înfrumusețându-le și curățindu-le prin ascultarea sf. liturghii și a predicii.

Mai avem apoi de urmat Dumineca și o altă pildă a Domnului nostru Isus Cristos, și anume aceea de a face fapte bune. El a vindecat adică Sâmbăta pe omul cu mâna uscată (Matei 12, 9-21), pe orbul din naștere dela Ierusalim (Ioan 9) și pe un lunatic în casa mai marelui fariseilor (Luce 14), cu toate că Evreii s'au scandalizat pentru aceasta. A făcut-o, ca să ne arate, prin pilda sa, că mai ales Dumineca și în sărbători ni-se cuvine și nouă a săvârși faptele îndurării trupesti și sufletești.

Tot Dumineca și în sărbători avem voie să ne și petrecem, însă numai după ce ne-am împlinit mai întâi datorințele față de Dumnezeu și întrucât prin aceste petreceri nu călcăm vreo poruncă a lui Dumnezeu, cu deosebire porunca a șasea.

Părintele Iuliu

† Protopopul Iacob Domșa Un sprijinitor al presei noastre

În numărul trecut al gazetei noastre am anunțat pe scurt moartea protopopului dela Iernut Iacob Domșa. După ce Știința Sa a fost un mare sprijinitor al gazetei noastre și al celorlalte publicații dela Blaj, cuvine-se a ști-rii puțin asupra vieții și muncii sale.

Născut la anul 1878 la Peșelca în jud. Alba, și-a făcut studiile de liceu la Blaj, unde a terminat și Academia Teologică. Hirotonit preot, a lucrat mai mulți ani la Administrația Centrală Capitalară și la Cancelaria Mitropolită din Blaj, apoi a fost numit paroh și protopop la Zlatna, unde a funcționat, spre mulțumirea mai marilor săi, 16 ani, iar apoi a fost mutat la Iernut, unde a pictat o frumoasă biserică. A murit în al 62-lea an al preoției, al 40-lea al preoției și al 17-lea al văduviei.

Pentru vrednicile sale a fost decorat cu

Foița „Unirii Poporului“

Poezii populare din Banat

Frunză verde de stejar,
Dorule, cântec amar,
Nu-mi face inima jar,
Și nu-mi arde inima
Că vreau să iubesc cu ea.
Numai lin, dorule, lin
Hai la drum să ne pornim,
Să pornim în jos pe vale
Că ne-așteaptă mândra'n cale
Și ne-așteaptă de o lună,
Ca să-i duc o vorbă bună.
Mult mă'ntreabă cucul vara,
Că-mi e dor de mândra seara?
Du-te, du-te, dorule,
Du-te călătorule
Legănat prin ierbi de fân
S'ajungi la mândra în sân,
Să-i spui rar și-acetișor.
Care este al meu dor.

Cântă dealul, cântă valea
Și mândra-mi oprește calea

Cântă florile-n pădure
Cântă și negrele mure
Tot așa, mândruță, zău
Cânt și eu de dorul tău
Că de când noi ne-am lăsat,
Dorul tău l-am tot cântat
L-am cântat seara pe vale
Ziua l-am doinit pe cale.
Și acuma-l tot mai cânt,
Și nu-l zăresc nici de cât.
Atunci, mândro l-o' uita
Când la mine-n brațe-i sta.
De pe buze el s'o duce
Când mi-i da guriță dulce

De-ar avea pizmașii modru
Face-m'ar cenușă'n codru.
De-ar avea pizmașii când
Face-m'ar cenușă'n vânt.
Că de cându's eu prin lume
Eu scot grâu și pun tăciune.
Că de cându's eu prin țară
Samăn grâu, secer săcară.

Culese și făcute de Cristea Vasile
din comuna Opâța, jud. Timiș.
Torontal.

Binele, nu-i totdeauna bine

De când a venit domnișoara Valeria la vătașoare în sat, a luat lapte și s'a ajutat numai cu familia Murășanului. Fată tină, atunci ieșită din școală și străină cuc, s'a lipit de oamenii țării, ca de niște prieteni de demult cunoscuți.

Las' că și locuiau aproape ușă'n ușă. În vătașoarea la o babă bătrână surdă buuc, a cărei căcioară da cu ferestrele drept în ale Murășanului, așa că se puteau înțelege unii cu alții, fără să mai treacă drumul. Peste acesta trecea numai când trebuia să-i scrie babei ceva în urachi, că, de peste drum, puteai trege vorba din tun, că n'o auzea.

S'a mai nimerit ca ai Murășanului să aibe și o copilă în casa domnișoarei Valeria. Pe Veta, cum li spuneau ei Elisavetei. Copila era deșteaptă, curățică și ușoară la carte. Asta îndemna pe învățătoare să țină și mai mult la ai Murășanului, cu cari se ajuta, fie cu de-ale gurii, fie cu unele lucruri ca: tăiat de lemne, ducul coșurilor dela gară, primenitul paielor din saltea. Dar de câte nu are lipsă o fată smulsă dela părinți și aruncată între străinii! Învățătoarea se ajuta mult însă cu fetița Murășanului, cu Veta. În școală ea ținea curățenia, ea ștergea praful, Veta supraveghea clasa și tot ea îndemna fetițele și băieții la învățatura lecțiilor, la liniște, la ordine și la ascultare.

Dela o vreme Veta petrecea mai mult la

Badea Nicolae Înțeleptul, advocatul satului Despre cinste

Vorbind despre lucrul strein, badea Nicolae Înțeleptul a lăsat câteva pagini goale. Se vede că avea de gând să le umple mai târziu. Dela un loc începu apoi în felul următor:

— Lucrul altuia trebuie lăsat în pace, chiar și când e de tot mărunț și nelosemnat. ca un spic din holdă, o poamă din grădină, un strugur din vie. Acestea toate nu sunt ale tale mai mult decât celelalte rămase în holdă, grădină, vie. Nu zice deci niciodată: — Ce pagubă am făcut cu asta? — Căci dacă ar zice toți oamenii așa, atunci scorișul, culesul poamelor și al viilor ar veni înainte de vreme, ori că n'ar mai veni niciodată.

E bine ca omul nicidecum să nu se atingă de ce e al altuia, fie aceea un lucru oricât de mic.

Dar precum nu e iertat să te atingi de avutul altuia, oricât de mic ar fi, cu atât mai puțin e iertat să te atingi de cinstea și omenia altuia. Cinstea sau onoarea e mai mare decât toate bogățiile, căci aceasta-i rămâne omului chiar și dacă ar pierde toate celelalte.

Cinstea și numele cel bun însă, sunt ca „tinerețea”. Dacă odată le-ai pierdut, mai mult nu le mai poți câștiga, precum poți câștiga bogățiile și altele de felul acesta.

A despoia pe cineva de onoarea și cinstea de care se bucură înaintea oamenilor, e un rău mai mare decât a-l despoia de toate averile și bunurile sale. Iată pentru ce biserica pune „clevetirea” între păcatele cele mari, cari vatămă avutul cel mai de seamă al de-propriului.

Cine fură: bani, bucate, vite poame și altele de felul acesta, poate despăgubi pe păgubaș, întorcându-i lucrurile furate, sau prețul lor. Cine a stricat însă cinstea și numele cel bun al cuiva, nu-l mai poate despăgubi niciodată.

O pildă frumoasă și vie a dat despre acest fel de păcat și despre răutatea lui, sfântul Filip

Neri, care a trăit la Roma prin veacul al șase-sprezecelea (1515—1595), anume:

Mergea la acest sfânt preot o femeie clevetitoare, care se spovedea des, dar par'că ea voia ca în spovedanie numai să se laude și să se fălească, că n'a făcut și alte rele, decât doar a mai vorbit „vorbe muieresti” despre unul și despre altul.

Bunul preot o întrebă, dacă cele vorbite „despre unul și despre altul” erau adevărate, sau „scornituri.” Ea spuse că mai erau și adevărate, dar erau și scornituri de-ale ei.

Sfântul Filip, care era cel mai sfânt, dat totodată și cel mai glumeț preot din veacul său, zise într-o zi femeii clevetitoare:

Te rog să-mi faci o siujbă, care e cam goadă, dar trebuie făcută, și deocamdată n'are cine decât dumneata. Iți voi spune mai târziu, pentru ce fac asta și la ce-mi folosește.

— Cu toată plăcerea — răspuse femeia. — Implinesc orice lucru pe care îl pot, și sunt bucuroasă că pot face vreun serviciu părintelui Filip.

— Uite — îi zise el. — Am cumpărat o găină, și te rog pe dumneata să mi-o ciușilești de pene; dar cu o anumită rânduială — precum îți voi spune eu, — și-ți voi plăti cât vei cere.

Femeia se învoi, iar sfântul îi zise:

— Uite găina asta, să mi-o tai dimineată când vei veni la biserică, să mi-o opări, apoi să începi a-i smulge penele venind pe drum încoace către biserică. Penele să le arunci în stradă, oriunde, numai să te grăbești așa, ca pe când vei ajunge aici, găina mea să fie ciușilită frumos de toate penele, așa încât să scot măruntaele din ea și să o pun la foc. Când vei veni cu ea ciușilită precum și-am spus, îți voi spune și pentru ce am făcut așa.

Femeia știa că sfântul Filip mai făcea câte o poznă. Se bucură deci că poate să-i ajute și ea la una și în gândul ei râdea și se veselea, căci pe poimâne va avea ce spune prin Roma despre găina sfântului Filip, pe care a ciușilit-o de pene tocmai ea, și încă în drum spre biserică.

În ziua următoare femeia sosi cu isprava făcută și răsând, așteptând să rădă și mai bine

după ce sfântul îi va spune pozna ce are de gând să facă cu găina cea ciușilită dela un capăt al Romei până la celalalt.

— Ei bine, acum mergi și adună toate penele de pe drum, îi zise sfântul, — și să mi le aduci toate aici.

— Vai de mine — răspuse femeia. — Dar cum să pot eu aduna penele pe cari le-a luat vântul cât ce le-am scăpat din mână.

— Ei bine, vezi — îi zise sfântul. — Tu mi-ai spus de atâtea ori că ai purtat vorbe, și adevărate, și „scornite”, despre alții, și le-ai răpândit prin oraș, întocmai cum ai împrăștiat acum penele cele de găină. Și apoi dacă tu nu poți să mai aduni nici penele de pe ogăină pe cari le-ai împrăștiat prin oraș, cum vei putea aduna vorbele și clevețele pe cari le-ai împrăștiat, și prin cari ai stricat numele cel bun și cinstea altuia?

Femeia a rămas rușinată, și de atunci n'a mai purtat vorbe, nici adevărate, și cu atât mai puțin „scornite” despre alții.

Clevetitorul e mai rău și mai primejdios decât tâlharul de drumul mare, căci acela îți fură ceace iarăși poți câștiga, pe când clevetitorul îți răpește ce nu mai poți câștiga, și nici el nu-ți poate întoarce.

Să nu te mulțumești apoi, Române, cu aceea că n'ai vatămat „legea” prin faptele și vorbele tale, căci afară de legile scrise pe hârtie, mai sunt unele scrise în inima omului, nu de mână omenească, ci de însăși mâna lui Dumnezeu. Acestea sunt „legile conștiinței”, cari te laudă când ai făcut ceva bine, și te muștră când ai făcut rău, deși nu te-a văzut nimenea. Nu te mulțumi cu aceea: că — lucrul acesta îl pot face, că legea nu mă pedepsește. — Adu-ți aminte că „nu tot ce e permis, e cinstit”, și că sfântul Apostol Pavel zice: „Toate îmi sunt iertate, dar nu toate îmi folosesc”.

N. Lupu

**Este dușmanul Patriei și al
României Mari celce nu iscă-
lește, cât poate mai mult, la îm-
prumutul reîntregirii.**

— „S'o aducem înspoi, acasă!.. Școala cere bani și noi n'avem de unde”... Asta a fost judecata tatei. Mama era de altă părere:

— „Să facem ce-om putea și să nu ajungem de râsul satului”.

Nici furnicarul, când se vâra băta'n el, nu poate fi mai enervat, mai tulburat, mai neliniștit, decât casa Murășanului, din ziua în care și-a dat copila la învățătură, sfătuit fiind de domnișoara Valeria, învățătoarea satului.

Luptă grea s'a deschis între soții Murășanu. O prăpastie peste care nu ajungeau să-și întindă mâinile. Deoparte, tata, care simțea greutatea ce și-a luat-o pe umeri, de alta, mama, cu inima ei de femeie, doritoare de a-și vedea fata domnișoară.

Cel puțin, fetișoara să se fi știut mai fericită. În ea lupta se da și mai aprigă, mai fără sorți de izbândă, decât în cei de acasă.

Abia acum înțelegea și ea sărăcia de acasă. Acum vedea deosebirea între om și om, între cel ce are și între cel ce n'are.

Firea o împingea să pretindă dela părinți toate câte le aveau fetele bogate, dar se lovea de neputința părinților. Atunci se simțea umilită, rușinată, nenorocită.

Ajutoarele câte erau scrise, pentru copiii sălitori, cumiși și săraci, i s'au dat copilei Murășanului. Dar aceste ajutoare erau numai o părțică din cheltuiala, câtă cere învățătura de carte la oraș.

După trei ani de povară și gânduri ne-

mai pomenite, Murășanu, ajuns la sapă de lemn, cu datorii grele după cap, și-a mutat copila dela școala la care o dase, acolo unde trebuia să-și deschidă ochii și s'o trimită dela început: la meseria de croitoreasă.

Vremea, ce vindecă toate, va vindeca și rana familiei Murășanu, care, la indemnul învățătoarei Valeria, a încercat să se întindă, cât nu i-a ajuns straiul. Iar fetița se va fi desmetecit din aiureala domnească, de a-și fi schimonosit frumosul name de Veta, Elisaveta, în Țachi...

Petrea Dascălul

Scrisoare de pe front

Scumpă și dragă soție,
Astăzi sunt la datorie
Și din mila lui Cristos
Eu mă aflu sănătos,
De parte spre răsărit,
Obosit și nedormit,
Trag din armă și pocnesc
Pe dușman îl prăpădesc.
Că Românii, cum s'a zis,
Luptător și nelovins
Căci Românii luptă toți
Pentru crucea lui Cristos.
Căci biserica curată

E cu totul dărămată
Și-unde vezi odăjdii sfinte
Sunt zdrențe și prăvuite
Și icoanele cele sfinte
De paianjeni împletite
Pravul le-a acoperit
Și credința s'a răcit.
Flăcăi mari nebotezați
Oameni mulți necununați
Și trăiesc toți într'un rău
Nu mai știu de Dumnezeu.
Că din biserică mare
Teatru de desfătare,
Că din altarul sfințit
Bină pentru dănțuit.
Oi noi pe unde-am umblat
Ce-am văzut ne-am spăimântat.
Eu vă spui chiar din inimă
Biserica era plină
Cu butoaie de benzină.
Noi ostașii când intram
Mai întâiu ne închinam
Și-apoi după'nchinăciune,
Par'că era o minune,
Mâna cu toții puneam
Biserica curățeam
Și moșnegii cei bătrâni

CUM STA LUMEA SI TARA

Luptele dela Kiew

Pe frontul din Răsărit, s'au dat în săptămâna aceasta lupte mari în ținutul împrejurul orașului Kiew. În acest război au fost încercuite și nimicite armatele bolșevice comandate de mareșalul Budienny. Până acum au fost luați în aceste lupte aproape 600.000 mii de prizonieri și foarte mult material de războiu. Se spune că numărul prizonierilor crește în fiecare zi. Toate încercările bolșevicilor de a scăpa din încercuirea germană au fost greș și au fost însoțite de pierderi mari.

Trupele germane au înaintat foarte mult pe frontul dela miazăzi de orașul Kiew, ajungând până la Marea Azov. Prin aceasta trupelor germane au despărțit Peninsula Crimeea de restul Rusiei.

Bătălia dela porțile Odesei

Tot pe acest front se dau lupte mari în fața orașului Odesa.

Orașul Odesa este un port însemnat în Marea Neagră. A fost întărit de bolșevici cu mai multe linii de apărare foarte puternice, cazemate și întărituri în fier și beton.

Luptele cari se dau pentru ocuparea acestui oraș au o mare însemnătate pentru Peninsula României. Odesa este numai la 50 de kilometri de Nistru și este o continuă amenințare pentru România.

Strângeau icoane la sân.

Femeile veneau zor

Să ne dea ajutor

Cu împletite măhuri lungi

Pe paianjeni să-i alungi

Că pânza păianjenului

Pe masa altarului

Și clopotele ce suna

Lumea de a aduna

Is luată și stricate,

Nu s'au temut de păcate.

Iar crucile lui Oristos

Răsturnate's toate jos

Și ei le-au înlocuit

Cu Stalinul cel cumplit

Și-apoi scumpa mea nevastă,

Tu m'aștepti pe mine acasă,

Eu acasă voi veni

Când dușmanii i-oi zdrobi

Și preoții vor sosi

La biserici vor sluji

Clopotele să le tragă

Toaca să se bată iară,

Să meargă sunetul lor

Oă suntem creștin popor.

De undeva din Ucraina

Scrisă de sergentul Joia Chirion

Un vechiu abonat al D. Voastră

Comandamentul M. U.

Oficiul Poștal Nr. 33.

Bolșevicii fac eforturi mari pentru a ține sus orașul Odesa. Se spune că foarte multe locuințe au fost întărite cu mitraliere. Până la urmă, cu toate încercările desneajduite pe cari le fac, orașul va cădea, căci trupele române strâng tot mai mult încercuirea în jurul lui.

Bombardarea Petersburgului și a Moscovei

La miazănoapte, trupele germane continuă atacul asupra Petersburgului.

Încercuit de toate părțile, acest oraș este încontinuu bombardat de către avioanele și tunurile germane. Deasemenea a fost bombardat în mai multe rânduri și orașul Moscova.

Se spune că la Petersburg, peste o sută de mii de locuințe au fost întărite cu tunuri, mitraliere și bombe.

În luptele pe mare, bolșevicii au avut pierderi foarte mari. Au fost scufundate în Marea Neagră și în Marea Baltică mai multe vapoare mari de războiu și comerț rusești.

Războiul pe frontul din Apus

În Apus, războiul între Anglia și Germania a continuat și în săptămâna aceasta. S'au dat lupte în aer și pe apă.

Aviația germană a dat mai multe atacuri foarte puternice împotriva Angliei. Pe mare au fost scufundate 13 vapoare engleze.

Japonia va lupta alături de axă

O gazetă japoneză scrie că Japonia este hotărâtă să lupte alături de prietenii ei din axă, adică alături de Italia și Germania.

Se spune că între Japonia și Rusia s'au cam forțat lucrurile în vremea din urmă.

O știre din Răsărit spune că la granițele dintre Rusia și Japonia s'ar fi întâmplat și unele ciocniri mai ușoare.

Ce vor face Bulgarii

Între Bulgari și Ruși lucrurile nu s'au domolit. Se spune că în săptămâna aceasta ar fi coborât iarăși mai mulți parașutiști bolșevici în Bulgaria. Aceasta a fost socotită ca o nouă încercare a bolșevicilor

de a provoca turburări în Bulgaria. Se vede că nu va trece mult și Bulgaria va intra și ea în război împotriva Rusiei.

America și ajutorarea Rusiei și Angliei

Americanii se gândesc încă mereu să trimită ajutoare Angliei.

Președintele Roosevelt a cerut congresului american să voteze ștergerea legii de neutralitate a Americii, pentruca să poată trimite ajutoare Rusiei și Angliei.

Graba cu care se urmărește în America înlăturarea legii neutralității arată situația grea în care se află armata rusă.

Anglia a cerut Finlandei să nu mai lupte

Guvernul englez a cerut Finlandei să nu mai lupte. În cazul când Finlandezii vor continua să înainteze pe pământul rusesc, ei vor fi socotiți de Englezi ca dușmani.

Răspunsul Finlandei nu se cunoaște, dar se știe că Finlandezii nu au pus armele, ci luptă mai departe.

Întâlnirea din Caucaz

Lupta uriașă din ținutul Kievului s'a sfârșit cu o mare biruință a trupelor germane. Armatele mareșalului Budienny au fost învinse cu desăvârșire. Cele mai bogate ținuturi industriale dela Don și Doneț sunt pierdute de Ruși și primejduite de Germani, cari se îndreaptă acum biruitori spre Caucaz. Despre o luptă în Caucaz au început să vorbească acum și Englezii. Ei spun că luptele dela Petersburg și Kiew n'au însemnătate prea mare și că adevărata bătălie se va da în Caucaz. După ce au pierdut pe rând războiul, în toate țările din Europa, Englezii pregătesc acum o luptă mare în Caucaz. Un mare general englez, generalul Wawell, care a luptat și în Africa, a fost trimis ca să organizeze bătălia cea mare în Caucaz.

Accasta va fi o luptă mare pentru cucerirea drumului spre Indii.

S'ar putea întâmpla însă ca după înfrângerea armatelor bolșevice, Germanii să încerce să dea o lovitură mare în Anglia.

Drumurile Turciei

Turcia a rămas încă semnul de întrebare al Europei. Nu se știe încă nici până azi, ce va face Turcia. Drumurile acestei țări au rămas încă o taină.

Conducătorii Turciei sunt stăpâni pe soarta țării lor și de politica pe care vor duce-o acum atârnă fericirea poporului turcesc.

Se spune că între Turcia și Germania legăturile sunt destul de bune și un trimis al Germaniei încearcă să facă cu guvernul turcesc o învoială economică.

Neputându-și păstra țara, bolșevicii retrăgându-se au nimicit totul în spatele lor. Au făcut prin urmare pagube ne mai pomene.

Iată o parte nimicită din Chișinău, care este capitala Basarabiei!

Ce spune un ministru american

Ministrul de agricultură al Americii a declarat, la o sfătuire ținută în zilele acestea, că Anglia se găsește într-o situație foarte grea.

Până în Februarie, Anglia trebuie să înceteze lupta, căci li lipsește hrana, a spus ministrul american. — Vom vedea, ce va aduce ziua de mâine.

Mareșalul Budiény a fost împușcat

Ultimele știri venite de pe frontul rusec anunță că mareșalul Budiény, comandantul armatelor bolșevice cari apărâu Kiewul, a fost împușcat din ordinul guvernului bolșevic.

Un an dela înființarea pactului tripartit

Țările cari fac parte din alianța numită pactul tripartit au sărbătorit acum un an dela înființarea acestui pact. Așa a fost sărbătorit la Berlin și în Japonia.

Din acest prilej, gazetele au scris că noui țări se vor alătura pactului tripartit.

Festul împărat al Persiei pleacă în America

Războiul din zilele acestea a mai răsturnat încă un rege de pe tron, pe acela al Persiei.

Fostul împărat al Persiei și-a dăruit toate averile poporului iranian și a cerut să fie lăsat să plece în America.

Dela vecinii noștri sârbi

Pentru a păstra și pe mai departe liniștea, guvernul de azi al Sârbiei a luat măsuri foarte aspre.

Așa a înființat curți marțiale de judecată cari pedepsesc cu moartea pe toți aceia cari lucrează împotriva ordinii și liniștii țării.

Scufundarea unui vapor american

Un mare vapor american, „Pink Star“ a fost scufundat în zilele acestea de Germani.

Acest lucru este folosit iarăși de dl Roosevelt în propaganda pe care o face de a împinge pe Americani la război împotriva Germaniei.

Încă o țară care va fi epărată de Anglia

După ce au ocupat Iranul, adică Persia, Englezii se gândesc să pună mâna și pe țara vecină, adică pe Afganitan. Dela Londra se spune că această țară este primejduită de Germani, și Englezii trebuie să meargă s'o apere.

Germanii sunt mari meșteri în a nimici trupele rusești. Dar mai ales sunt tari ei în mitraliere. Aici se vede un cuib de mitraliere germane. În fund se vede un sat care arde, iar Germanii acum nimicesc trupele rusești cu mitralierele lor ușoare.

Arătarea de pe râul albastru

(Jan-te-kiang)

(Din Le Missioni della Compagnia di Gesu No 6-1924)

Vorbele sale erau limpezi și deslușite, pe lângă toate intreruperile dese, pentru că respirația sa era foarte anevoioasă, iar moartea nu era departe. Unchiul a scris ceace i-a dictat moșul.

— Și D-Ta ai fi atât de bun, Die Li, — a întrebat misionarul emoționat — să-mi citești încetul cu încetul cuvintele moșului, ca să le pot scrie?

— Preabucuros — a răspuns mândru și mângâiat Li-Ping-Yoci.

P. Maertens și-a însemnat toate câte a auzit în clipele acelea fericite, și cu ajutorul seminaristului chinez, care îl însoțea, a putut compune raportul său aproape din cuvânt în cuvânt.

„Copiii mei, eu nu v'am povestit niciodată mila cea mare a lui Dumnezeu, care m'a făcut creștin pe mine și pe voi după mine, pentru că e un lucru sfânt, care trebuie împrejmuț cu tăcere și venerațiune. Acum însă, când aproape de a muri, trebuie să vorbesc: de vor veni alți Boxeri, sau alți de cei cu Păr Lung, voi veți ști că credința voastră este dumnezească și veți muri pentru ea și veți veni ca să mă ajungeți în rai...

„Familia noastră — o știți — e de origine din satul Heou-Li, unde locuia acum sunt șase zeci de ani. La vârsta de douăzeci de ani m'am dus la Peking să-mi fac examenul, iar la reîntoarcere am călătorit cu Pas-Wel-Koung, care mai târziu a fost guvernator militar în Sentsh'oan...

Guvernatorul fiind înconjurat de dușmani și geloși în luptă cu miile de abuzuri, doria să aibă într'ajutor oameni din ținutul său, de aceea mi-a scris ca să-l ajung cu vreo câțiva alții. Ne-a asigurat o plată bună. Am plecat deci cu alți prieteni, între care și Li-Chou Nien, care mai târziu a ajuns să-mi fie ginere.

„După o călătorie ce părea că nu se mai găta, am sosit la hotarele lui Sentsh'oan și la țărmul lui Kiangze.

„Atunci a fost o mare discuție. Cum să ne continuăm călătoria? Pe uscat, un drum mai lung și mai chositor, dar sigur, sau pe apă, drum mai scurt, dar primejdios, căci după spusele hotelierului chiar atunci era timpul mailor vijelii pe acel râu, care se întortochează și se desnoadă printre țărmuri prăpăstioase, unde nu e cu putință a debarca oriunde.

„Li-Chou-Nien a ales calea pe uscat, eu cu doi prieteni m'am urcat într'o barcă, care plină de mărfuri, urca pe râu în sus. Prevederea hotelierului s'a adevărit: o furtună înspăimântătoare s'a iscat pe râu și barca ridicată de valuri enorme era ridicată spre cer, ca apoi să cadă în mari adâncimi. Eram pierduți: tovarășii mei înspăimântați se tânguisu în gură mare, chemând într'ajutor cerul și strigând în pământ. Ce mă privește pe mine, un gând mi se impusese în minte cu o putere irezistibilă: „Există un mare spirit — îmi ziceam în mine — un Dumnezeu adevărat, care guvernează lumea, carele deslănțue furtunile și le liniștește după placul său. El, dacă voiește, poate să mă mântuie“.

„În clipa aceea am simțit cu mare groază, cum barca îmi fuge de sub picioare: într'o clipă s'a scufundat între valuri, fără ca vreunul dintre tovarășii mei să fi rămas plutind deasupra apei.

„Lucru minunat!... Eu n'am fost tras în vârtej. Strigam numai nelucetată cât mă lua gura: O Dumnezeu adevărat, o Dumnezeu adevărat, mântuie-mă!

Atunci am văzut venindu-mi într'u întâmpinare, umblând pe suprafața apelor, un om venerabil. Avea ochii albaștri, o barbă lungă curgătoare, perii capului roșii nelumpleți, ci respirați pe umeri.

„În mână ținea un glob, pe care vedeam zugrăviți soarele, luna și stelele: cu dreapta mi-a aruncat un vas, cu care măsurăm crezul. Vasul acela plutia:

eu am șezut pe el, iar El, prinzându-mă de mâini, m'a condus până la o corabie mare, care naviga pe râu în sus. Am fost primit pe bord, iar când m'am întors să mulțumesc binefăcătorului meu, acesta dispăruse.

(Va urma),

R. P. Emil Teruzzi
misionar la Hong-Kong
(Trad. de P. Gh. Fireza S. I.)

STIRILE SĂPTĂMÂNII

M. On. Preoț, cari au făcut abonaamente la gazeta pentru credincioșii din parohiile pe cari le administrează, sunt rugați să încaseze costul abonaamentelor și să-l trimită cât mai în grabă administrației gazetei.

Redacția și Administrația gazetei roagă pe toți aceia cari doresc să facă comenzi de calendare să binevoiască a aduna câte exemplare doresc să comande, pentru ca în felul acesta să știe numărul de exemplare pe care să-l tipărească. Anul acesta se vor tipări două ediții, una mare pentru preoți și cantori și una populară.

Anglia cere ajutor dela Evreii din China. Un ministru englez a ținut în zilele acestea o cuvântare Evreilor din China. Printre alte lucruri ministrul englez le-a cerut jdanitor din China să ajute Anglia, care dăce în luptă împotriva Germanilor și vrea să mântuiască pe Jidanl.

Cluj. Intreaga avere a unui sătean a ars într'un cupler. Săteanul Tudorache Burlacu, din comuna Rubla voind să pună în păstrare suma de 62 mii Lei, a ascuns-o în cuplorul de pâine, fără să pună însă ceva soției sale. Aceasta neștiind nimica a aprins focul în cuptor, ca să facă pâine și cele 62 miișoare ale lui Tudorache Burlacu s'au făcut scrum. Bietul sătean a leșnat când și-a văzut toate ecoromile nimicite de flăcări.

Semne de toamnă lungă. În multe regiuni ale țării au înflorit perii și merii a doua oară. Bătrânii spun că acestea sunt semne de toamnă lungă.

Un tânăr din Arad s'a înecat în Mureș. Tânărul Radu Popovici, absolvent de liceu, fiul profesorului de Teologie Dr. Popovici din Arad, a plecat cu mai mulți prieteni să facă o plimbare cu barca pe Mureș. Rătăcirându-se barca, tânărul Popovici s'a înecat cu toate eforturile făcute de prietenii săi pentru a-l scăpa.

A spart două case de bani... goale. Mai rar am văzut oarecând ca un cunoscut hoț de băneț, pe nume Bănara, din Bacău să spargă două case de bani, care erau goale. După ce s'a furișat cu mare ușoară în două bănci, a spart două case de bani, cari erau goale. Hoțul fără noroc, care căuta bani, unde nu erau, prins de poliție și trimis la închisoare.

Mai rău decât sălbătici. Într'un canton Fetea Coștăntin și Spornic Ierem din comuna Luduș, județul Sibiu, era de mult vreme o dușmănie mare în zilele trecute că doi s'au întâlnit la primărie, unde s'au încălecat și ciocniți mai rău decât sălbătici. Spornic a lăpt o forcă de fier în pieptul dusorului.

Mai multe locuri cu un colț.

Biserici transformate în teatre și cantine. După cum se anunță din Helsinki (capitala Finlandei) bolșevicii au transformat biserica din Suistamo într'un teatru și aceea din Kospiselska într'o cantină. Pietrele dela capetele morților le-au folosit pentru construcția de adăposturi și cazemate. Din nenumărate cimiteri rusești, unde au fost îngropați soldați morți cu mii, se găseau pietre funerare finlandeze, de pe care au fost îndepărtate numele și în locul lor s'a pus un text rusesc, care amănunțit pe scurt că acolo zac atâția soldați sovietici. În unele locuri cimitirele au fost transformate în tabere, pietrele funerare au fost îndepărtate și trecerile dintre morminte s'au folosit ca schema pentru ordonarea taberei într'un loc băncile din biserici au fost transportate pe o colină unde s'a aranjat un loc de dans, iar în alte părți pietrele funerare au servit la construirea de trepte, cu intenția vădită de a fi călcate sub picioare și astfel să-și poată joc și mai mult de religie.

Ce s'a aflat în muzeele celor fără de Dumnezeu din Rusia. E lucru știut că bolșevicii și-au pus în gând să-l scoată pe Dumnezeu din sufletele credincioșilor. De aceea au format societatea bezboșnicilor (a celor fără de Dumnezeu), cari au întemeiat școli și muzee, ca astfel să poată șterge pe Dumnezeu din suflete. În câteva dintre aceste muzee s'au aflat cruci, odoare sfinte, odăjii, icoane și trapuri de ale sfinților pe cari le-au necinstit, colorându-le în roșu și bătând pe ele semnul Evreilor.

Urme de ale marelui Napoleon în Letonia. În anul 1812 împăratul Francezilor Napoleon cel mare a plecat și el, să cucerească Rusia, dar iarna cea aspră l-a biruit, așa că a venit înapoi numai cu foarte puțini ostași, și acela înghețat și jumătate. Germanii au plecat să cucerească și ei Rusia, însă înrăind din pășunile lui Napoleon. Soldații germani, lucrând din greu la baterea stâlpilor de pod pe râul Becezina, au dat din întâmplare peste stâlpii vechi ai podului făcut de soldații lui Napoleon la 1812, și acolo au aflat un vultur francez cu inscripția I. N., care este începutul numelui fratelui lui Napoleon. Iată că după 130 de ani se găsesc urme de ale lui Napoleon în Rusia!

Balenă lovită de submarin. La intrarea în canalul portului dela Bebia Blanca din America de Sud a fost prinsă de curând o balenă cu lungimea de 18 metri și greutatea de peste 2300 kg. Balena avea o rană mare, fiind, după cum spun pricepătorii, lovită de un submarin.

O pagină de suferințe cumpătate pe urma bolșevismului. Cât de puține au fost fărâdelegile săvârșite de bolșevici, în teritoriile ocupate în 1939 dela Polonia, le vedem dintr'o declarație a unui soldat polonez, Jean Stopa, originar din Lubienka (Polonia), căzut prizonier în mâinile Germanilor. Acesta a spus: „Sunt plugar. La începutul lui 1931 am primit ca moștenire din partea mamei mele un ogor de 6 pogoane. La 9 Mai 1941, am fost înrolat în armata roșie. În regimentul de infanterie 411 sovietic, unde am fost încadrat, am luat parte la războiu, fără nici o pregătire specială, iar la Moghilev am căzut prizonier la Germani. În satul meu de baștină, 18 familii au fost trimise în Siberia, după ce mai întâi li-se confiscase averea. Noi, în calitate de Polonezi, am fost întotdeauna de râsul și de batjocura Rușilor. De multe ori, am avut percheziții în casă, răscolindu-se totul de-a valma, numai pentru motivul că noi Polonezii inspirăm neîncredere din punct de vedere politic. Viața era insuportabilă, deoarece bolșe-

vicii ne-au luat și ultima pâine din casă. Numai prin mituirea cu sume mari de bani a funcționarilor sovietici ne mai puteam ușura oarecum viața și numai dacă aveam bani pentru aceasta. Produsele noastre țărănești trebuia să le dăm pe preț de batjocură. Iar dacă, dimpotrivă, noi cumpărăm ceva, trebuia să plătim de 4 și de 5 ori mai scump”.

Atac tâlhăresc la Panciu. La Panciu în Moldova s'a întâmplat în zilele acestea un mare atac tâlhăresc. Dolsprezece tâlhari au intrat noaptea în casa proprietarului Nicolae Budea pentru a-l jefui Tâlharii au furat toate lucrurile de preț din casă și suma de 32.000 Lei, apoi au bătut și chinuit într'un chip îngrozitor pe proprietar și soția lui, căreia i-au tălat și degetele dela mâini, ca să-i ia inelele.

S'a găsit o mare comoară în mare. În luna trecută, un vas spaniol a pescuit la cam 100 de kilometri depărtare de portul La Corona din Spania un cutăr de lemn, plătind pe Oceanul Atlantic. În cutăr se găseau douăzeci de pachete de bancnote. Fiecare pachet conținea, după cum anunță ziarul italian „Popolo di Roma“, o mie de bancnote ale diferitelor state străine. Căpitanul vasului a predat prețiosul cutăr din lemn comandantului portului dela Pontevedra, care va încerca să găsească pe proprietarul acestei atât de mari comori.

A trăit 18 ani din falsificări de polițe. Poliția daneză a prins de curând un deosebit de dârz falsificator de polițe (cambii, vecsele), desigur un caz unic în lume. La cercetarea trecutului acestul escroc (înșelător) s'a constatat că respectivul a pus în circulație 157 polițe false, trăind astfel în belșug timp de 18 ani.

Care pâine e mai bună?

Usora le place pâinea caldă, iar altora cea rece. E întrebarea, care pâine e mai bună pentru sănătatea omului? Doctorii spun: pâinea tare e mai bună, căci e lesne de mistuit și nu se mănâncă prea multă.

Loc deschis*)

Intâmplare curioasă

În comuna Lupa, în ziua de 26 August a. c. Ioan Beraria absolvent de teologie, împreună cu doi frați a săi mai mici, au atacat pe câmp pe vărul lor Ioan Corlaci, pe care l-au bătut cu pietri, cu furca de fier și cu coasele atât de grav că l-au lăsat aproape mort. Subsemnatul Ioan Corlaci am stat, pe urma acestei bătăi, 3 săptămâni în spitalul din Blaj, și acum încă umb'u cu capul legat.

Ioan Corlaci

*) Pentru cele publicate aici Redacția nu-și ia nici o răspundere.

Nimeni nu poate tăgăda că pe frontul rusesc n'au fost lupte crâncene, fiindcă Rușii lui Stalin sunt soldați mai viteji decât foștii soldați ai lui Nicolae II. Chiar de aceea trupele germano-române au fost nevoite a cuceri pământul, metru cu metru. În acest chip vedem un cuib de mitraliere grele germane.

Pojarul

(Rugeolă, cori)

(Urmare și stăruit)

Când un copil are pojar, trebu'e să fim cu ochii la pielea lui și cu urechea la plămâna sa. Plămâna este primul organ care suferă de pe urma pojarului și cel mai mult ea suferă.

Din pojar copilul poate căpăta bronchopneumonie — adică un fel de aprindere de plămâni; după pojar se poate renaște o veche tuberculoză — oftică, boală seacă, care pândeste de mult.

Tuberculoză, bacili de ai tuberculozei, cu toții avam în noi, pentru că cu toți am tras în pieptul nostru praf plin de bacili scuipați pe jos de cei atinși de această nemiloadă boală.

Dacă avem în noi bacili de ai tuberculozei și nu suntem tuberculoși, aceasta e, pentru că organismul nostru — prin leucocitii săi — prin soldații săi apărători și cu ajutorul calciului sau varului din sânge încercuiesc bacili tuberculozei și îi țin, să-i zicem așa — cu amândoi umerii la pământ, ferecați, în cămașa de forță în lanțuri.

Când copilul are pojar, trupul lui ajunge într'o stare de „anergie“, când este, adică fără vlagă și pornire de a lupta contra microbilor.

Bacilul tuberculozei, care ca tâlhar stă de veghe în plămână — ori că atuncia când are pojar copilul, în casă este unul care are tuberculoză și scuipă pe jos, ori vine din vecini un tuberculos și scuipă, acest bacil pe care îl trage în plămâni — bacilul profită de ocazie, de slăbiciunea organismului, și, fie că rupe cordonul sau linia de bătaie a „leucocitoșilor“, ori sparge zidul făcut de calciul din sânge în jurul său cum omizile primăvara la cele dinți raze ale soarelui sparg învelișul lor de moștologă și pleacă pe pom. Bacilii invadează jurul și dau tuberculoză, fie în plămână fie în altă parte a trupului.

Nenumărate sunt cazurile, când un copil, după ce a avut pojar nu a mai văzut zi bună, este debil, merge rău cu sănătatea, și nu e bine. Să ne gândim la tuberculoză.

Să păzim copiii de pojar

Pojarul fiind o boală contagioasă, care se ia numai prin contact direct, adică venind copilul sănătos în atingere cu cel bolnav, ne putem păzi copiii de a se îmbolnăvi, nelăsându-i să se joace cu ai vecinilor în timpul cât bănuie boala în localitate.

Să păzim copiii ca să umb'e prea mulți la un loc, mai ales în timp de epidemii (molimă) —

deoarece un copil care este molipsit cu pojar este molipsitor pentru cel sănătos chiar mai înainte de a-i apare — celui molipsit — pe plele pete, și anume cam din a 10-a zi de când cel molipsit a fost în atingere cu un copil bolnav, adică din a 10-a zi a incubăției bolii sale.

Cu cât copiii sunt mai fragezi, cu atât să-i păzim mai mult, deoarece din ce copilul este mai plăpând, din aceea boala este mai grea, fie printr-o broncho-pneumonie pe care o dă, fie prin otita (copturi din urechi) pe care o dă, fie prin tuberculoza pe care o trezește.

Cine are mai mulți copii, este bine să nu-i fină pe toți în aceeași cameră, ca să nu facă unul dela altul și anumite complicații, că și broncho-pneumonia se ia dela unul la altul. În casă aier cât mai mult și pentru cazurile grele să se ceară din timp sfatul medicului.

Dr. Ioan Frățilă

Cum se poate cunoaște o vacă bună

Nu este tocmai ușor să știi cum este o vacă bună. Toți cei cari cumpără vaci, trebuie să vadă bine cum e format capul, spinarea, pieptul, șalele și celelalte părți ale corpului.

Dacă vaca are *capul* mare, de obicei are și oasele corpului mari. Oasele nasului sunt lungi și subțiri, picloarele încă sunt lungi, ceea ce înseamnă că animalul a fost hrănit rău când a fost tânăr; oasele nasului sunt scurte și picloarele sunt scurte, ceea ce înseamnă că a fost hrănit bine când a fost tânăr și poate fi întrebuințat repede la muncă.

Fruntea să fie lată și ochii blânzi. Linia care începe din partea de sus a frunții și duce până la vârful nasului, să fie dreaptă. Dacă e încovoiată, capul nu are înfățișare bună.

Gâtul să nu fie nici prea gros, nici prea subțire. Untrea gâtului cu pieptul să fie armonioasă. Partea de sus a gâtului să fie dreaptă, adică linia ce pleacă dela ceafă la greabăn să fie cât mai dreaptă.

Greabănul să fie lat. În acest caz și coastele sunt boltite și inima și plămânii se pot dezvolta bine. La animalele tinere, înălțimea dela pământ la greabăn este mai mică decât înălțimea dela pământ la crupă.

Spinarea trebuie să fie dreaptă. Dacă spinarea e ridicată în sus se zice că e spinare de crap, dacă este aplecată în jos se zice că e deșelată.

Șalele să fie cât mai lungi. Asemenea și *crupa* să fie cât mai lungă și lată. *Coadă* să fie prinsă regulat, nici prea sus, nici prea jos de crupă.

Pieptul să fie lat și adânc, spre a se putea dezvolta cât mai bine inima și plămânii.

Pântecile trebuie să fie rotund, fără a fi lăsat în jos sau ridicat în sus-supt.

Ugerul să fie bine dezvoltat. Pielea de pe uger să fie moale la pipăit. Sub piele să se vadă numeroase vinișoare. Pe piele să se afle firigoare subțiri de păr. Țățele să fie mari, de regulă cele dinainte ceva mai lungi ca cele dinapo'.

Vindecarea unor boale ale animalelor cu leacuri din miere de albine

Din miere de albine se pot pregăti leacuri foarte bune pentru vindecarea unor boale de ale animalelor.

Astfel boala de gură și de picloare se poate vindeca în felul următor: Se pun într'un litru de apă patru sute grame miere, zece grame plastră acru, zdrobită mărunț și se fierb puțin într-o câldare, amestecând într'una. După ce s'a

răcit, înmuiem în acest amestec un pământ de cârpă moale, deschidem gura animalului și o ungem ușor. Unde s'ajunge mierea, vindecă orice rană și unflături.

Pentru *rânt și crăpături la unghii* punem într'un pahar o sută grame miere și douăzeci grame floare de pucioasă, le frecăm bine apoi ungem locurile bolnave de două ori pe zi, dimineața și seara. Înainte de ungere se spală bine părțile bolnave cu apă caldă.

Rânile pricinuite de ham, precum și rânile pricinuite de păduchi se pot vindeca unșându-le cu o bucată de vată înmuiată într'un amestec de o sută grame miere și o aută grame rachiu tare. Ungerea se face odată pe zi. Înainte de ungere se spală rana cu vată înmuiată într'un ceal puternic de foi de pelin, în care se pune și cincizeci grame săpun de haine. Scotit la un litru de apă.

Sfaturi pentru gospodari

Albinele nu înțepă strugurii

Mulți cred că albinele strică boabele de struguri și că atunci când strugurii încep să se coacă, albinele rup pelița boabelor, sugând mustul.

E drept, că albinele vin la boabele de struguri, dar ele nu pot rupe pelița boabelor. Acest lucru îl fac viespile, cari sparg toate boabele pe cari se așează. Din boabele sparte se scurge mustul care produce putrezirea lor.

Albinele încă cercetează aceste boabe și sug tot mustul. Astfel împiedică putrezirea boabelor. De aceea e bine ca la vie să se păstreze și câțiva stapli. Albinele vor păstra strugurii sănătoși și vor ajuta și la legarea florilor pomilor roditori. Pe deasupra mai dau și miere, care e plăcută și sănătoasă.

Cum ferim semințele de șoareci

Șoarecii caută cu lăcomie semințele. Cum simțesc mirosul lor, alcargă să le dijmulască.

Un mijloc foarte bun pentru a feri semințele de șoareci este mîntă.

Să pune frunza cu tulpină de mîntă pe fundul și la gura sacilor cu semințe, ori în magazii se presară frunzele de mîntă pe locul pe unde șoarecii trec mai ales. Șoarecii nu pot suferi mirosul de mîntă și fog.

Cărbune în mâncarea găinilor

În mâncarea găinilor e bine să se pună și cărbune de lemn, zdrobit mărunț, deoarece curăță mașele și apără găinile de diaree și alte turburări ale stomacului. O linguriță de cărbune e de ajuns pentru 10 gălat în fiecare zil

Cei mai mulți oameni trăiesc pe jumătatea de miază-noapte a pământului

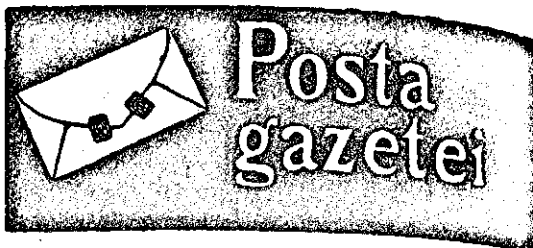
Imprăștierea oamenilor pe suprafața pământului este foarte neregulată. Patru din cinci părți a oamenilor de pe pământ trăiesc pe jumătatea de miază-noapte și numai o parte din cinci locuiesc pe jumătatea de miază-zi. Cauza este că în jumătatea de miază-zi a Pământului mările sunt foarte întinse, iar uscatul e puțin local.

Regiunile cele mai locuite sunt: Europa, China, Japonia și Indiile, cari se află în jumătatea de miază-zi.

Cetiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI“

Tipografia Seminarului Blaj

Lazar Crăciun 10301. Am primit Lei 60. Mai veți plăti pe 1941 Lei 65. Gazeta ați abonat-o ca data de 1 Mai.

Oancea Ioan 6620. Mai aveți de achitat până la 1 Nov. 50 lei.

Văgăun Vasile 5676. Am primit 250 Lei din care s'a achitat Lei 175 pe 1941 și Lei 75 s'au trecut pe 1942.

Răduț Ioan 2549. Am primit 200 Lei cari s'au introdus pe anii 1939 Lei 90 și 1940 Lei 110, mai aveți restanță pe 1940 Lei 40 și 1941 Lei 175.

Moldovan V. 10239. Am primit Lei 141.

P. On. Florian 297. Am primit în 5 Mai 1941 Lei 150. și în 19 Sept. 941 Lei 100. Pentru 2 ex. a 175 abonamentul este 350 Lei, mai aveți deci de achitat încă Lei 100 pe anul 1942.

Mărcuț P. 9826. Am primit Lei 100. mai aveți de plătit pe 1941 Lei 55, fiindcă abonamentul a început la 6 Martie.

Constantin I. 2604. Am primit lei 460, mai este restanță de Lei 1005, pe cari vă rugăm să-i trimiteți chiar în rate, dar să nu amânați prea mult timp, că suntem foarte lipsiți de bani.

Ioan Ghicui 9821. Am primit Lei 100. Mai aveți de achitat pe 1941 Lei 55.

Chităm cu mulțumită următoarele sume: V. Moldovan pr. 6305 Lei 345, V. Mărginean 5524 Lei 175, L. Laurean 9627 Lei 80, N. Gega 3054 Lei 270, I. Oțean 6333 Lei 500, Tărcas A. 7202 Lei 125, A. Erdeș 2896 și 5206 Lei 300, V. Nicoară pr. 4716 Lei 300, Ciuflea P. 6777 Lei 175, A. Crișan 7100 Lei 90, Damaschiu M. 6836 Lei 200, Mureșan V. 1333 Lei 350, D. Demcea 1117 Lei 170, N. Bagiu 2755 Lei 325, Rahatâ N. 10125 Lei 200, S. Grigore 8623 Lei 50, Petărăcean F. 4893 Lei 150, Hațegan A. 6957 Lei 150, Merișă L. 7701 Lei 100, Haiduc Tr. 7088 Lei 200, Banciu I. 8577 Lei 50, Alex. Rusu Lei 705, A. Uilăcanu 9931 Lei 180, Pr. V. Berinde Lei 640, P. Anton 5477 Lei 300, N. Vovea pr. C. 232 Lei 1360, Laurențiu Stăncel pr. 6034, 8560, 8559 Lei 300.

Corpul Portăreilor Trib. Dumbrăveni

Nr. 139/1941

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică în baza deciziei Nr. G. 1127/1941 a judecătoriei mixte lernut, în favorul reclamantului v. d. Costea Carolina a. Festen rept. prin avocatul Dr. Ilariu Holom din Dumbrăveni, pentru încasarea creanței de 69.626 lei—bani și accesorii se fixează termen de licitațiune pe ziua de 22 Octomvrie 1941 orele 14 p. m. la fața locului, în comuna Deag, la domiciliul urmăriților, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 bivolițe, 1 junică, 1 șur, 2 care de tritoiu, 1 scroafă cu porci, 1 car etc. în valoare de 26.400 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 15 Sept. 1941.

111 (1-1)

Fleșea, șef portărel.

Corpul Portăreilor Trib. Tr. Mică

Nr. 132—1941

Publicație de licitație

Subsemnatul Șef Portărel prin aceasta publică în baza deciziei Nr. G. 1129—1941 a judecătoriei mixte lernut în favorul reclamantului Dr. Vodariu Melnic rept. prin avocatul Dr. Ilariu Holom, din Dumbrăveni pentru încasarea creanței de 32.250 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 22 Octomvrie anul 1941 orele 16 p. m. la fața locului în comuna Sălcud la domiciliul urm. Nr. c. 260, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 vaci, 1 car, 1 șur, 1 șopron, 4 care furajate 1 coșer în valoare de 18.100 lei

În caz de nevoie și sub prețul de estimare

Dumbrăveni, la 12 Sept. 1941.

112 (1—1)

Șef portărel, Indecștrăbuș